

Granskning gällande delegering av beslutanderätt

Revisionsrapport nr 11 2022

Ansvarig verksamhet	Revisionskontoret
Kontakt	Marcus Olofsson, tfn: 010 831 140 41, e-post: marcus.olofsson@regionvarmland.se
Datum	2022-11-24
Diarienummer	Rev/22040
Region Värmland Regionens hus 651 82 Karlstad	

Innehåll

Sammanfattning	4
1. Inledning	6
1.1 Syfte och frågeställningar.....	6
1.2 Avgränsning	7
1.3 Revisionskriterier.....	7
1.4 Ansvarig nämnd	7
1.5 Metod	7
1.6 Kvalitetssäkring	7
1.7 Bakgrund – aktuell lagstiftning	8
2. Granskningens resultat.....	10
2.1 Är styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar ändamålsenliga och uppfyller de lagens krav?.....	10
2.2 Har styrelse och nämnder säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt?	13
2.3 Genomförs kontroller av att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse respektive nämnder?	18
3. Sammanfattande bedömning.....	20
3.1 Rekommendationer	21
4. Källor	22
Bilaga - Index stickprov	23

Sammanfattning

Regionens revisorer har beslutat genomföra en granskning gällande delegeringsbeslut inom Region Värmland. Syftet har varit att granska beslutade styrdokument som delegeringsförteckningar och rutiner, om det finns en tillräcklig intern kontroll, samt hur hantering och anmälan av beslut som tagits på delegation sker i praktiken. Följande frågeställningar har fungerat som utgångspunkter i granskningen:

- Är styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar ändamålsenliga och uppfyller de lagens krav?
- Har styrelse och nämnder säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt?
- Genomförs kontroller av att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse respektive nämnder?

Metoden har bestått i granskning av relevanta styrdokument, intervjuer med nyckelpersoner i verksamheterna samt stickprov. Granskningen har avgränsats till Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Kollektivtrafiknämnden, Regionala utvecklingsnämnden samt Kultur- och bildningsnämnden. Perioden som avses är 1 januari till 31 oktober 2022.

Den sammanfattande bedömningen är att styrelsen och de granskade nämnderna i huvudsak har ändamålsenliga styrdokument, samt att styrelse och nämnder delvis säkerställt att beslut tagna på delegation hanteras på ett ändamålsenligt sätt.

Fråga 1. För att besvara denna frågeställning har styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar analyserats utifrån om det är tydligt vem som är delegat, vad som delegaten får fatta beslut om, samt hur beslutet ska anmälas. Delegeringsförteckningarna följer samma mall och utifrån analysen bedöms dessa samt tillhörande rutin att i huvudsak vara tydliga och informativa. Det framgår att varje delegat ska anmäla beslut till respektive nämndsekreterare, men tidsangivelse saknas, vilket skulle kunna förtydligas (den tillhörande rutinen anger nästkommande sammanträde). Utifrån ovanstående bedöms styrelse och nämnder i huvudsak tillsett att delegeringsförteckningar är ändamålsenliga.

Fråga 2. För att besvara denna frågeställning har stickprov gjorts gällande hanteringen och om anmälan av beslut som tagits på delegation sker enligt gällande rutin. Flest avvikelser handlar om att beslut inte anmäls i tid till styrelse och nämnderna i enlighet med rutinen som föreskriver att de ska anmälas till nästkommande sammanträde. Av de sammanlagt 25 stickprov som tagits var 7 (ca 28 %) beslut anmälda för sent. Tidsaspekten handlar om allt från ett sammanträde för sent till upp till två år för sent. Utifrån den kartläggning som gjorts framkommer att fler ärenden anmäls för sent än vad som framgår av stickproven.

I kartläggningen av samtliga anmälda delegeringsbeslut under perioden januari till oktober 2022 framkommer även att det finns många ärendetyper där det inte har anmälts något delegationsbeslut över huvud taget. I granskningen sticker framför allt anmälan av beslut inom anställningar och upphandling ut (se Regionstyrelsens

delegeringsförteckning), då beslut tas löpande inom dessa områden. Med anledning av ovanstående bedöms styrelse och nämnder endast delvis ha säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt.

Fråga 3. De har inte framkommit genom intervjuer eller i granskning av internkontrollplaner för 2022 att styrelse eller granskade nämnder genomför kontroller ifall samtliga delegationsbeslut anmäls. Det framkommer dock att Regionala utvecklingsnämnden har arbetat med att förbättra ärendehanteringsprocessen generellt, inklusive delegeringsbeslut under 2021, samt att Kultur- och bildningsnämnden valt att inte prioritera frågan då risken bedömdes som låg. Utifrån detta bedöms styrelse och nämnder inte ha genomfört några kontroller (under granskningsperioden) av att samtliga delegationsbeslut anmäls.

Rekommendationer:

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar vill revisorerna ge följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

- Att stärka den interna kontrollen genom att säkerställa att samtliga beslut som tas på delegation anmäls tillbaka till styrelsen i enlighet med gällande rutin, samt överväga att inkludera anmälan av delegationsbeslut i kommande internkontrollplan.
- Att förtydliga delegationen inom området upphandling (4.1 – 4.4) då det för närvarande delas mellan upphandlingschef och fastighetschef.

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar vill revisorerna ge följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att stärka den interna kontrollen genom att säkerställa att samtliga beslut som tas på delegation anmäls tillbaka till nämnden i enlighet med gällande rutin, samt överväga att inkludera anmälan av delegationsbeslut i kommande internkontrollplan.

Övriga rekommendationer till styrelsen och samtliga nämnder:

- Att förtydliga i delegeringsförteckningen när beslut tagna på delegation ska anmälas tillbaka till styrelsen/nämnden.
- Att genomföra utbildningar/informera inom området kontinuerligt för delegater och övriga som bedöms relevanta.
- Att uppdatera, alternativt ta bort styrdokumentet "Vidaredelegeringar från regiondirektören" i dokumenthanteringssystemet Vida, med anledning av de revideringar som gjorts av delegeringsförteckningarna 1 januari 2022.

1. Inledning

Region Värmlands revisorer ansvarar för att genomföra årlig granskning av regionens samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har revisorerna utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket de beskrivit de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I "Revisionsplan 2022" har revisorerna aktualiserat en fördjupad granskning av tillämpningen av beslutanderätt som getts via delegation.

Beslut i Region Värmland fattas primärt av politiska organ som t ex fullmäktige, styrelse och nämnder i enlighet med Kommunallagen (2017:725). Delegering av beslutanderätten kan göras till presidium, utskott, ledamöter, ersättare eller anställda för att underlätta styrning och få ett smidigare beslutsfattande. Det är i sin tur viktigt att beslut som fattas på delegation sker transparent och att de ska vara möjliga att överklaga i likhet med politiska beslut. Om det finns brister i hanteringen och återrapporteringen av beslut tagna på delegation finns risk att styrelse respektive nämnder inte lever upp till kraven i lagstiftningen och att allmänhetens möjlighet att överklaga beslut försämras.

Revisorerna genomförde 2020 en förstudie (Rev.20030) vars syfte var att bedöma om det fanns behov av och förutsättningar för att genomföra en fördjupad granskning avseende tillämpningen av regionens delegationsförteckningar. Förstudiens huvudsakliga slutsats var att avvakta en fördjupad granskning tills nya delegationsförteckningar hade fastställts. Under tiden från att förstudien genomfördes fram tills idag har ansvarsfördelning mellan styrelse och nämnder ändrats och nya delegationsförteckningarna tagits fram.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna granskning är dels att bedöma om styrelse och nämnder har ändamålsenliga styrdokument och tillsett att den interna kontrollen avseende delegeringsbeslut är tillräcklig, samt dels att granska om styrelse och nämnder har säkerställt att beslut tagna på delegation hanteras på ett korrekt sätt.

Utifrån syftet ska granskningen besvara följande frågeställningar:

- Är styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar ändamålsenliga och uppfyller de lagens krav?
- Har styrelse och nämnder säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt?
- Genomförs kontroller av att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse respektive nämnder?

1.2 Avgränsning

Granskningen ska ligga till grund för ansvarsprövningen för 2022. Den granskade perioden avser 1 januari – 31 oktober 2022.

Granskningen har avgränsats till att omfatta Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden, Regionala utvecklingsnämnden, Kultur- och bildningsnämndens samt Kollektivtrafiknämnden.

1.3 Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 37–40 §§, 7 kap. 5, 6 och 8 §§.
- Aktuella reglementen, delegeringsförteckningar för regionstyrelsen och nämnderna.
- Övriga fullmäktigebeslut samt dokument som är relevanta för granskningen.

1.4 Ansvarig nämnd

Styrelsen och nämnderna beslutar enligt Kommunallagen (2017:725) i frågor som fullmäktige delegerat till dem. De får vidare enligt Kommunallagen uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot, ersättare eller anställd att besluta på styrelsens/ nämndens vägnar.

1.5 Metod

Granskningen har i huvudsak genomförts i form av dokumentstudier som omfattar reglementen, delegeringsföreteckningar, protokoll, samt genom intervjuer med nyckelpersoner som bedömts vara relevanta för granskningen. De intervjuade har getts möjlighet att faktagranska innehållet i granskningen.

För att få en uppfattning om hur stor förekomsten av beslut tagna på delegation från styrelse och nämnder är, har en övergripande kartläggning gjorts för den aktuella granskningsperioden där samtliga delegationsbeslut ingår. Kartläggningen har sedan legat till grund för urval och stickprov och för att kunna göra en bedömning av ifall det finns eventuella brister i hanteringen.

Resultatet av stickproven används för att kunna bedöma om styrelse och nämnder har säkerställt att beslut tagna på delegation hanteras på ett korrekt sätt.

1.6 Kvalitetssäkring

Region Värmlands revisionskontor har ansvarat för att kvalitetssäkring sker i enlighet med Skyrevs (Sveriges kommunala yrkesrevisorers) riktlinjer.

1.7 Bakgrund – aktuell lagstiftning

I Kommunallagen (2017:725) anges utgångspunkterna för delegering av beslutanderätt inom kommuner och regioner. Syftet med delegation är att avlasta styrelse och nämnder och effektivisera ärendehantering.

I 6 kap. 37–40 §§ framgår till vilka funktioner en styrelse/nämnd kan delegera beslutanderätt till, vilka typer av ärenden som får/inte får delegeras samt i vilken utsträckning beslut tagna på delegation ska anmälas tillbaka till styrelse/nämnd. I kapitel 7. (5, 6 och 8 §§) återfinns bestämmelser om en nämnds delegering av beslutanderätt till en anställd i kommunen/regionen och hur anmälan av beslut ska gå till.

I sammanhanget är det även viktigt att skilja på beslut i rättslig mening och rent verkställande åtgärder. Det senare bygger inte på delegering utan på en arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda och kan kortfattat sägas präglas av handlingar som utförs av verksamheten som redan beslutats politiskt och där det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Det senare kan t ex innebära avgiftsdebitering enligt fastställd taxa eller tilldelning av förskoleplats utifrån fastställda turordningsprinciper. Vidare skiljer sig verkställighetsåtgärder från beslut tagna på delegation genom att de i regel inte kan överklagas.

Nedan görs en mer ingående beskrivning av innehållet i bestämmelserna.

Till vem kan beslutsrätt delegeras?

Av 6 kap. 37 § framgår att en nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett ärende kan delegeras helt eller delvis, samt i hela ärendegrupper respektive i enskilda ärenden. En nämnd kan enligt bestämmelserna när som helst återkalla en delegation.

I 7 kap. 5 § anges att en nämnd får uppdra åt en anställd (förvaltningschef) i verksamheten att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller i en grupp av ärenden (med undantag av de typer av ärenden som tas upp i 6 kap. 38 §). Vidare framgår av 7 kap. 6 § att en nämnd som givit en förvaltningschef befogenhet att fatta beslut per delegation, även kan ge denne möjlighet att vidaredelegera beslutanderätten till en annan anställd inom organisationen. Rätten att vidaredelegera ska i så fall uttryckligen framgå av en delegationsordning, arbetsordning eller liknande.

Av 6 kap. 39 § framgår att en nämnd får delegera åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att fatta beslut å dess vägnar om ärendet är så brådskande att det inte kan avvaktas.

Samma rätt att delegera beslut som beskrivits ovan gäller även för gemensamma nämnder. Då flera av de samverkande kommunerna/regionerna kan tänkas ha anställda inom nämndens verksamhetsområde så förutsätter det att delegering ska kunna ske till anställda i samtliga samverkande kommun/regioner.

Det är däremot inte möjligt för en nämnd att ge så kallad "blandad delegation" till en förtroendevald och en anställd att gemensamt fatta beslut i en fråga. Det är ej heller tillåtet att delegera ett ärende till en grupp av anställda att gemensamt fatta beslut.

Vilka ärenden får inte delegeras?

Kommunallagen 6 kap. 37 § ger nämnder relativt stora möjligheter att delegera beslutanderätten i olika ärenden. Av 6 kap. 38 § anges vad som inte får delegeras av en nämnd. Av bestämmelserna framgår att detta gäller följande ärenden:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
- Framställningar eller yttringar till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller av annars av större vikt,
- Ärenden som väcks genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden,
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Hur ska anmälan av delegationsbeslut ske?

Enligt 6 kap. 40 § ska nämnden besluta om i vilken utsträckning beslut som fattats per delegation ska anmälas. Syftet med att delegeringsbeslut ska anmälas till nämnden är i första hand för att beslutet ska vinna laga kraft genom att nämndens protokoll anslås på den digitala anslagstavlan under den tid som krävs utifrån kommunallagen om laglighetsprövning och för att nämndens behov och krav på information och kontroll av sin verksamhet ska tillgodoses.

Om nämnden har fattat beslut om att delegeringsbeslut inte ska anmälas och ifall att de kan överklagas enligt laglighetsprövning så ska besluten protokollföras. Det är upp till den enskilda kommunen eller regionen att själva bestämma protokollens utformning och innehåll. Protokollen ska sedan tillkännages på kommunens/regionens anslagstavla.

2. Granskningens resultat

2.1 Är styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar ändamålsenliga och uppfyller de lagens krav?

Regionstyrelsen och de nämnder som ingår i granskningen har beslutat om nya delegeringsförteckningar med giltighetsdatum från den 1 januari 2022¹, detta med anledning av förändringar av ansvar och reglementen som fullmäktige beslutat om.

Delegeringsförteckningarnas struktur utgår från en gemensam mall som har byggts på med delegation av nämnds-specifika ärendetyper. Styrelsen och nämnderna tillämpar i huvudsak direkt delegation till de anställda (och alltså ej vidaredelegation från förvaltningschefen, även om det förekommer). Kollektivtrafiknämnden har exempelvis delegerat färdtjänsthandläggare möjligheten att fatta beslut utifrån Lagen om färdtjänst (1997:736) respektive Lagen om riksfärdtjänst (1997:735), Kultur- och bildningsnämnden har delegerat till avdelningschef respektive arbetsutskott att fatta beslut om projektmedel, Regionstyrelsen har exempelvis delegerat beslut inom fastighetsfrågor och inom upphandling till fastighetschef respektive upphandlingschef. Nedan ges en sammanfattning av antalet ärendetyper som styrelse och nämnder delegerat:

Tabell 1. Antal delegerade ärendetyper per nämnd

	RS	HSN	KTN	RUN	KBN
Antal ärendetyper	43	15	33	14	13

2.1.1 Granskning av delegeringsförteckningar

Med utgångspunkt i frågeställningen avses främst att bedöma om delegationsförteckningarna följer bestämmelserna i lagstiftningen och reglementen. I huvudsak är fokus på om delegationsförteckningarna är tydliga vad avser:

- vem som får fatta beslut,
- vad delegaten får fatta beslut om, samt
- hur besluten ska anmälas

Ovanstående kontrollmoment baseras på Kommunallagens bestämmelser och i dessa har bland annat ingått att kontrollera så att det inte förekommer så kallad blandad delegation alternativt delad delegation, att de beslut som delegeras inte omfattas av delegeringsförbud, samt att det är tydligt vilka beslut som får eller inte får vidaredelegeras från förvaltningschefen.

¹ Kultur- och bildningsnämnden har reviderat sin delegeringsförteckning ytterligare en gång under 2022: se KBN Protokoll 22-05-10 § 103

I tabellen nedan ges en sammanfattning och bedömning av de olika delegationsförteckningarnas tydlighet och följsamhet utifrån de tre kriterierna.

Tabell 2. Bedömning av styrelse och nämnders delegeringsförteckningar

	RS	HSN	KTN	RUN	KBN
Är det tydligt vem som är delegat?	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja
Är det tydligt vad delegaten får fatta beslut om?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är det tydligt hur besluten ska anmälas?	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis	Delvis

Är det tydligt vem som är delegat?

Efter genomgång och analys av delegeringsförteckningarna kan konstateras att delegaterna överlag framgår tydligt, detta främst beroende på strukturen och formalia som visar vilket typ av ärende samt vilken typ av funktion som är delegat kopplat till ärendet. Det finns ersättare angivna i de fall det anses vara relevant samt en ruta med kommentarer som ger ytterligare vägledning kring exempelvis villkor och förutsättningar som gäller för delegationen. De funktioner som givits delegation av respektive nämnder och som finns angivna i de olika förteckningarna är i enlighet med aktuell lagstiftning (KL 6 kap. § 37, KL 7 kap. § 5).

När det gäller punkterna 4.1. - 4.4 (upphandling) i styrelsens delegeringsförteckning har två delegater angivits för respektive beslut; upphandlingschefen och fastighetschefen. Här kan finnas en potentiell risk för att otydlighet kan uppstå om vad som respektive delegat har rådighet att besluta om. Att dela delegation är ej heller tillåtet enligt Kommunallagen, (även om intentionen i delegeringsförteckningen nog inte ska uppfattas så). I intervjuerna bekräftas detta och ett förtydligande kan komma att göras i samband med en översyn av styrelsens delegeringsförteckning inför den nya mandatperioden.

Är det tydligt vad delegaten får fatta beslut om?

De ärendetyper som kan delegeras framgår tydligt då de är numrerade och indelade i olika teman vilket underlättar vid hänvisning i beslutsunderlag och protokoll. I förteckningarna finns även förklarande text som utgår från aktuell lagstiftning och som ger exempel på vilka ärenden som inte kan delegeras i enlighet med lagstiftningen.

Är det tydligt hur besluten ska anmälas?

Anmälan av beslut tagna på delegation bör i regel ske så snart som möjligt till respektive nämnd med anledning av bestämmelserna kring tidsgränserna för överklagande i enlighet med kap. 13 i KL. Av förteckningarna för respektive nämnd framgår att delegaterna alltid ska anmäla beslut tagna på delegation till den aktuella

nämndens sekreterare, men tidsgräns för när detta ska ske är inte angiven. Av den tillhörande rutinen framgår dock att delegationsbesluten ska anmälas så att de kan komma med på dagordningen till nästkommande sammanträde (se RUT 24375, Hantering av delegeringsbeslut).

Vidaredelegation

I Region Värmland är verksamheten organiserad i en förvaltning vilket betyder att regiondirektören är den enda förvaltningschefen, och därmed den enda som kan vidaredelegera beslutanderätt om styrelse eller nämnd har fattat beslut om att det är tillåtet (KL 7 kap. 6 §). Vid granskningen av delegeringsförteckningarna framgår att det endast är Regionstyrelsen som tillåtit vidaredelegering inom följande ärenden:

- 1.2 Organisatoriska förändringar som berör flera områden inom hälso- och sjukvården.
- 3.10 Beslut om återinvesteringar inom fastställt återinvesteringsutrymme inom ett förvaltningsområde.

Det framgår inte av delegeringsförteckningen till vilken funktion beslutanderätten i ovanstående ärenden vidaredelegerats till. De styrdokument för vidaredelegering från regiondirektören som återfinns i dokumenthanteringssystemet Vida, är giltiga från 2021-05-31 och tills vidare, men har inte uppdaterats i och med att de nya delegeringsförteckningarna antagits av styrelse och respektive nämnd som gäller från 1 januari 2022.

2.1.2 Övriga iakttagelser

I och med att den nya Kommunallagen (2017:725) trädde i kraft 2018 infördes bestämmelser om att en nämnd får besluta i vilken utsträckning som delegationsbeslut ska återrapporteras till nämnden. Det innebär att beslut som inte ska anmälas till nämnden (och som kan överklagas genom så kallad laglighetsprövning) ska protokollföras särskilt och anslås på den digitala anslagstavlan. Vid genomgång av styrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar framgår inte att det finns särskilda beslut som ska anmälas på detta sätt. Det har heller inte framkommit i granskningen att styrelsen eller nämnderna beslutat om att vissa ärenden inte behöver anmälas.

Av intervjuerna har det inte framkommit att delegeringsförteckningarna anses vara svåra att tolka eller att de innehåller andra kända brister. Det har heller inte framkommit att andra styrdokument innehåller delegering av beslut (som i stället borde ha tagits upp i en delegeringsförteckning).

2.1.3 Bedömning

Så vitt vi kan bedöma är styrelsens och respektive nämnds delegeringsförteckningar i huvudsak ändamålsenliga och uppfyller lagstiftningens krav. Förteckningarna utgår från samma mall och innehåller förklarande och vägledande texter kring delegering av beslut som fungerar som stöd för nämnderna och delegaterna. Vidare bedöms förteckningarna i huvudsak vara tydliga när det gäller vem som är delegat och vilken beslutanderätt som delegerats. När det gäller hur delegationsbesluten ska anmälas

tillbaka till styrelsen/nämnden finns dock utrymme att förtydliga att det ska ske nästkommande sammanträde (som nuvarande rutin anger).

När det gäller styrelsens delegation inom 4.1 - 4.4 (upphandling) delas delegationen mellan två delegater, vilket skulle kunna ge upphov till otydligheter kring vem som har delegerats beslutanderätten. Detta bör förtydligas vid nästkommande revidering eller uppdatering av underlaget.

Vi noterar även att äldre styrdokument för vidaredelegeringar inte har uppdaterats eller tagits bort från styrdokumenthanteringssystemet Vida efter att revidering av delegeringsförteckningarna skett.

2.2 Har styrelse och nämnder säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt?

För att besvara denna frågeställning har en kartläggning gjorts av samtliga delegeringsbeslut som anmälts till styrelsen och till respektive nämnd mellan 1 januari och 31 oktober 2022. Utifrån kartläggningen har sedan fem stickprov per nämnd tagits för att få en uppfattning om beslut på delegation återrapporteras till styrelse och nämnder i enlighet med aktuell lagstiftning och interna styrdokument.

Under våren 2022 har en rutin tagits fram av kansliavdelningen; ”Hantering av delegeringsbeslut” (RUT-24375) och i den återfinns instruktioner för hur delegater ska anmäla delegationsbeslut och beslut tagna på vidaredelegation till nämnderna. Av rutinen framgår att delegationsbeslut ska dokumenteras genom att delegaten upprättar en tjänsteskrivelse i ärende- och dokumenthanteringssystemet Platina och sedan anmäler beslutet till nästkommande sammanträde med ansvarig nämnd. Enligt samma rutin ska beslut som fattats genom vidaredelegation från regiondirektören diarieföras och skickas till regiondirektörens sekreterare, som i sin tur ska upprätta en tjänsteskrivelse som via regiondirektören sedan anmäls till nämnden.

Denna rutin tillsammans med bestämmelserna i Kommunallagen och delegeringsförteckningarna används som utgångspunkter för de kontrollmoment som ingår i stickproven.

2.2.1 Stickprov av delegeringsbeslut

Följande punkter har fungerat som kontrollmoment vid granskning av stickproven:

- Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för styrelses/nämndens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?
- Är beslutet fattat av behörig delegat?
- Används framtagna mall för delegationsbeslut?
- Har delegeringsbeslutet anmälts till nämnden i tid?

2.2.2 Regionstyrelsen

Till styrelsen har totalt 114 delegeringsbeslut inom 7 av 43 ärendetyper anmälts under perioden januari till oktober 2022. Överlägset flest anmälda beslut återfinns inom ärendetypen 3.2: ”Utdelning från stiftelser, donationsfonder, och stipendier som styrelsen äger besluta om”, där styrelsens andre vice ordförande är delegat, med förste vice ordförande som ersättare. Dessa ärenden utgör ca 80 procent av samtliga ärenden som anmälts till styrelsen under den aktuella perioden.

Tabell. Stickprov delegeringsbeslut Regionstyrelsen

	RS/ 220916	RS/ 212825	RS/ 221806	RS/ 211281	RS/ 221889
Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för styrelsens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är delegeringsbeslutet fattat av behörig delegat?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Används framtagna mall för delegationsbeslut?	Ja	Ja	*	Ja	Ja
Har delegeringsbeslutet anmälts till styrelsen i tid?	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja

*Går ej att bedöma pga sekretess

Som framgår av stickproven sker anmälan till styrelsen och övrig hantering av delegeringsbesluten till övervägande del på ett korrekt sätt. I två av stickproven förekommer dock avvikelser som yttrar sig i att besluten inte anmälts i tid (till nästkommande sammanträde) i enlighet med gällande rutin. Det ena ärendet anmälde två sammanträden för sent och det andra fyra sammanträden för sent. I tid räknat rör det sig om ca 6 månader för det sistnämnda. I den kartläggning som gjorts av samtliga anmälda delegeringsbeslut framgår även att fler beslut har anmälts senare än vad rutinen föreskriver (t ex inom ärendetyp 3.2, se ovan).

2.2.3 Hälso- och sjukvårdsnämnden

Under den period som granskats har totalt 42 delegeringsbeslut anmälts till nämnden inom 6 ärendetyper av totalt 15. Det största antalet återfinns bland LSS-ärenden (14st).

Tabell. Stickprov delegeringsbeslut Hälso- och sjukvårdsnämnden

	HSN/ 222794	HSN/ 223932	HSN/ 222340	HSN/ 221741	HSN/ 220226
Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för nämndens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?	Ja	Ja	Delvis	Ja	Ja
Är delegeringsbeslutet fattat av behörig delegat?	Ja	Ja	-	Ja	Ja

Används framtagna mall för delegationsbeslut?	Ja	Nej	**	**	Ja
Har delegeringsbeslutet anmälts till nämnden i tid?	Ja	Nej*	Nej	Nej	Ja

*Delegeringsbeslutet har anmälts till nämnden drygt två år efter beslutet fattats

** Ärendet skyddas av sekretess och underlaget kan inte kontrolleras närmare

De avvikelser som förekommer i stickproven berör främst ärenden som inte anmälts i tid. Vidare har framkommit i samband med granskningen att samtliga delegeringsbeslut gällande punkt 6.1 (Beslut att godkänna sökande i valfrihetssystem) som anmälts till Hälso- och sjukvårdsnämnden den 22-06-14 är mycket sent anmälda (6 st ärenden). Det längsta har gått mer än två år från beslut till anmälan av beslut till nämnden.

I ärende HSN/222340 har en hänvisning gjorts till punkt 4.3 (Beslut om att avslå begäran om vävnadsprov ur biobank). Ärendet handlar dock om "Godkännande av biobanksavtal, vilket delegeringsförteckningen inte uttryckligen innehåller. I intervjuer framkommer att godkännande av dessa avtal skulle kunna vara ren verkställighet och således inte behöver anmälas till nämnden, men det har inte kunnat fastslås inom ramen för granskningen.

2.2.4 Kollektivtrafiknämnden

Under perioden januari till oktober 2022 har totalt 4302 delegeringsbeslut anmälts till kollektivtrafiknämnden. Det är det överlägset största antal beslut på delegation som anmälts till nämnderna. Anledningen till det stora antalet är beslut som handläggare delegerats inom färdtjänst utifrån bestämmelser i Lagen (1997:736 om färdtjänst och lagen (1997:735) om riksfärdtjänst (se punkterna 2.1 – 2.10). Dessa utgör totalt ca 99 procent av anmälda delegeringsbeslut. Den näst största gruppen utgörs av yttranden kring detaljplaner (punkt 7.1).

Tabell. Stickprov delegeringsbeslut Kollektivtrafiknämnden

	KTN/ 220065	KTN/ 220028	KTN/ 220004	KTN/ 220195	KTN/ 210302
Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för nämndens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är delegeringsbeslutet fattat av behörig delegat?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Används framtagna mall för delegationsbeslut?	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej
Har delegeringsbeslutet anmälts till nämnden i tid?	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja

I stort sett samtliga ärenden som ingått i stickproven har hanterats och anmälts i enlighet med rutinerna. Ett par avvikelser har noterats gällande underlag, då framtagna mall för delegationsbeslut inte använts.

Inget ärende kring färdtjänstbeslut har ingått i granskningen då de berör myndighetsutövning gentemot enskilda. Färdtjänstbesluten anmäls och presenteras till nämnden genom antal beslut per ärendetyp. I beslutsunderlaget anges att: *”handläggningsprocessen sker i ärendesystemet Navet, där även besluten i sin helhet finns tillgängliga. Delegationslistor med information om fattade beslut samt månadsvis statistik skrivs ut och finns att ta del av hos Region Värmland Kollektivtrafik, Lagergrens gata 7 i Karlstad”*. Anmälningsförfarandet av dessa ärenden bedöms utifrån det som är känt inom ramen för granskningen att ske på ett korrekt sätt².

2.2.5 Regionala utvecklingsnämnden

Under granskningsperioden har 54 ärenden anmälts till nämnden inom 6 av totalt 14 ärendetyper. De ärenden som dominerar är ansökningar gällande projektmedel med olika beloppsgränser (se punkter 2.3 – 2.5) där regional utvecklingsdirektör respektive arbetsutskott är delegater.

Tabell. Stickprov delegeringsbeslut Regionala utvecklingsnämnden

	RUN/ 220218	RUN/ 220125	RUN/ 210475	RUN/ 210471	RUN/ 220296
Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för nämndens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är delegeringsbeslutet fattat av behörig delegat?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Används framtagna mall för anmälan av delegationsbeslut?	Ja	Ja	Ja	Ja	*
Har delegeringsbeslutet anmälts till nämnden i tid?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

* Går ej att kontrollera då ärendena är skyddade av sekretess

Utifrån stickproven har inga avvikelser noterats. Ett ärende gällande företagsstöd gick inte att kontrollera fullt ut då det skyddas av sekretess.

2.2.6 Kultur- och bildningsnämnden

Under perioden har 165 ärenden anmälts till nämnden och de allra flesta (ca 80 procent) utgörs av beslut om projektmedel (se 2.2 – 2.4) där avdelningschef respektive arbetsutskott är delegater.

² Beslut inom färdtjänst som berör enskilda kan överklagas genom förvaltningsbesvär, men kan inte bli föremål för laglighetsprövning.

Tabell. Stickprov delegeringsbeslut Kultur- och bildningsnämnden

	KBN/ 210433	KBN/ 210245	KBN/ 220277	KBN/ 200118	KBN/ 220250
Har delegeringsbeslutet fattats inom ramarna för nämndens delegation och finns hänvisning till korrekt ärendetyp?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Är delegeringsbeslutet fattat av behörig delegat?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Används framtagna mall för anmälan av delegationsbeslut?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Har delegeringsbeslutet anmälts till nämnden i tid?	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja

Av stickproven framgår att alla delegeringsbeslut hanterats och anmälts på ett korrekt sätt. Endast ett har anmälts sent (ett sammanträde).

2.2.7 Övriga iakttagelser - Utebliven anmälan av delegeringsbeslut

Den kartläggning som gjorts över anmälda delegeringsbeslut visar generellt att beslut inom en stor andel av ärendetyperna inte anmälts under den perioden som granskats. Det kan finnas flera olika orsaker till detta. Exempelvis kan det röra sig om ärenden där beslut endast fattas ett fåtal gånger per mandatperiod eller år. Det kan också handla om beslut som sker på förekommen anledning och att det helt enkelt inte uppstått en situation där det krävts.

Det finns dock flera ärendetyper där beslut tas ofta och återkommande. De ärendetyper som sticker ut är framför allt anställningar och upphandling som Regionstyrelsen har delegerat (se ärendetyper 2 respektive 4 i styrelsens delegeringsförteckning). Det bör rimligtvis ha tagits ett flertal beslut på delegation inom dessa områden under granskningsperioden, men inte en endaste har anmälts till styrelsen. Intervjuszvaren bekräftar detta och det framkommer att det sedan en tid tillbaka har pågått ett arbete med att hitta ett sätt att få till en fungerande anmälningsprocedur gällande anställningar, men att det hittills inte har fungerat. Gällande upphandlingar har det bekräftats att anmälan av beslut inte skett i enlighet med rutinen under den period som granskats.

Det är svårt att bedöma i vilken utsträckning utebliven anmälan av beslut tagna på delegation förekommer inom övriga ärendetyper. Av intervjuerna framkommer att hantering och anmälan av delegeringsbeslut till styrelse och de granskade nämnderna uppfattas till största del ske på ett korrekt sätt utifrån de rutiner som tagits fram, även om vissa brister också lyfts. Sedan regionbildningen har ett kontinuerligt arbete skett för att förbättra och underlätta hanteringen av delegeringsbeslut. Det framkommer även av intervjuerna att det upplevs finnas en viss skillnad i vana att hantera delegeringsbesluten mellan olika verksamheter

beroende på bland annat historia, kontinuitet och antal beslut som hanteras, vilket också ser ut att bekräftas av stickproven.

En viktig förutsättning för att hanteringen och anmälan av delegeringsbeslut ska ske på ett korrekt sätt är att delegater har relevant kunskap. Genom intervjuerna har det framkommit att utbildning särskilt riktad till delegater (samt övriga berörda stödfunktioner som t ex sekreterare till delegater) har genomförts under våren 2022 med anledning av revideringen av delegeringsförteckningarna. En viss förbättring av anmälningsfrekvensen tycks enligt de intervjuade ha skett efter detta. Ingen ytterligare utbildning är planerad i dagsläget.

2.2.8 Bedömning

Av stickproven framgår att hantering och anmälan av beslut tagna på delegation till stor del motsvarar kraven i tre av fyra kontrollmoment även om några mindre avvikelser förekommer. Flest avvikelser handlar om att beslut inte anmäls i tid till styrelse och nämnderna i enlighet med rutinen som föreskriver att de ska anmälas till nästkommande sammanträde. Av de sammanlagt 25 stickprov som tagits var 7 (ca 28 %) beslut anmälda för sent. Tidsaspekten handlar om allt från ett sammanträde för sent till upp till två år för sent. Den kartläggning som har gjorts över samtliga anmälda delegeringsbeslut indikerar att det finns fler beslut än de som ingått i stickproven som har anmälts för sent. Att delegeringsbeslut anmäls och kommer med i protokollet så nära efter att beslutet är taget som möjligt är eftersträvansvärt då de allra flesta delegeringsbeslut kan överklagas genom laglighetsprövning. Att besluten anmäls löpande enligt rutinerna underlättar även styrelse och nämnders behov av kontinuerlig information och krav på kontroll av sina verksamheter. Med anledning av ovanstående görs bedömningen att framför allt Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden behöver säkerställa att beslut tagna på delegation anmäls i enlighet med rutinerna.

I kartläggningen av samtliga anmälda delegeringsbeslut under perioden januari till oktober 2022 framkommer att det finns många ärendetyper där det inte har anmälts något delegationsbeslut över huvud taget. I granskningen sticker framför allt anmälan av beslut inom anställningar och upphandling ut, då beslut uppenbarligen tas löpande inom dessa områden. Med anledning av detta bör Regionstyrelsen säkerställa att dessa typer av beslut tagna på delegation återrapporeras till styrelsen.

2.3 Genomförs kontroller av att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse respektive nämnder?

Det har inte framkommit i granskningen att styrelsen eller nämnder följer upp beslut som tagits på delegation eller att det exempelvis genomförs kontroller av att samtliga

beslut anmäls. De granskade politiska organen har ej heller tagit med risken att delegeringsbeslut inte anmäls i sina respektive internkontrollplaner för 2022.

Genom intervjuer framkommer att Regionala utvecklingsnämnden har haft med risken "att delegeringsbeslut inte anmäls" i sin internkontrollplan för 2021 och att verksamheten arbetat med att förbättra ärendeprocessen till nämnden generellt, vilket även inbegripit hanteringen av delegeringsbeslut.

Kultur- och bildningsnämnden har i sitt internkontrollarbete gjort en värdering av risken att "Beslut fattas utan stöd i delegationsordningen" och bedömt att den har ett relativt lågt riskvärde (dvs att det är mindre sannolikt att det inträffar och att konsekvensen är lindrig), vilket föranlett att den inte tagits med i internkontrollplanen för 2022.

3. Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen är att styrelsen och de granskade nämnderna i huvudsak har ändamålsenliga styrdokument, samt att styrelse och nämnder delvis säkerställt att beslut tagna på delegation hanteras på ett ändamålsenligt sätt.

Nedan ges bedömningar utifrån respektive frågeställning och utifrån bedömningarna ges rekommendationer.

Revisionsfråga	Bedömning
<p>Är Regionstyrelsens och nämndernas delegeringsförteckningar ändamålsenliga och uppfyller de lagens krav?</p>	<p>Ja, i huvudsak. Delegeringsförteckningarna bedöms vara tydliga vad gäller angivna delegater och vilka ärenden som delegerats, samt uppfylla lagstiftningens krav. Delegeringsförteckningarna skulle dock kunna bli tydligare när det gäller när besluten ska anmälas tillbaka till styrelse/nämnd (även om det framgår av aktuell rutin).</p> <p>Styrelsen bör förtydliga delegationen inom området upphandling, då två delegater är angivna, vilket skulle kunna ge upphov till otydligheter kring beslutsfattandet.</p>
<p>Har styrelse och nämnder säkerställt att delegationsbeslut återrapporteras på ett korrekt sätt?</p>	<p>Delvis. Utifrån intervjuer och stickprov kan konstateras att hantering och återrapportering till stor del sker på ett korrekt sätt. Det finns emellertid brister, framför allt när det gäller tiden för återrapporteringen/ anmälan av besluten. I nästan 30 % av stickproven förekommer förseningar, allt från en månad upp till ca 2 år.</p> <p>Beslut inom en majoritet av ärendetyperna har inte rapporterats/anmälts överhuvudtaget. När det t ex gäller anställnings- respektive upphandlingsbeslut tas beslut löpande vilket borde ha återrapporterats/anmälts till styrelsen under perioden.</p>

Genomförs kontroller av att samtliga delegationsbeslut anmäls till styrelse respektive nämnder?	Nej. Styrelse eller nämnder har inte genomfört några kontroller eller uppföljning av beslut tagna på delegation under 2022.

3.1 Rekommendationer

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar vill revisorerna ge följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

- Att stärka den interna kontrollen genom att säkerställa att samtliga beslut som tas på delegation anmäls tillbaka till styrelsen i enlighet med gällande rutin, samt överväga att inkludera anmälan av delegationsbeslut i kommande internkontrollplan.
- Att förtydliga delegationen inom området upphandling (4.1 – 4.4) då det för närvarande delas mellan upphandlingschef och fastighetschef.

Mot bakgrund av ovanstående bedömningar vill revisorerna ge följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Att stärka den interna kontrollen genom att säkerställa att samtliga beslut som tas på delegation anmäls tillbaka till nämnden i enlighet med gällande rutin, samt överväga att inkludera anmälan av delegationsbeslut i kommande internkontrollplan.

Övriga rekommendationer till styrelse och samtliga nämnder:

- Att förtydliga i delegeringsförteckningen när beslut tagna på delegation ska anmälas tillbaka till styrelsen/nämnden.
- Att genomföra utbildningar/informera inom området kontinuerligt för delegater och övriga som bedöms relevanta.
- Att uppdatera, alternativt ta bort styrdokumentet "Vidaredelegeringar från regiondirektören" i dokumenthanteringssystemet Vida, med anledning av de revideringar som gjorts av delegeringsförteckningarna 1 januari 2022.

4. Källor

Lagstiftning

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 37–40 §§, 7 kap. 5, 6 och 8 §§, 13 kap. 2§.

Interna styrdokument

- Allmänna bestämmelser (RS/21128)
- Hantering av delegeringsbeslut (RUT-24375)
- Ärendehantering - för beredning av ärenden inom Region Värmland, (RS/220044)
- Ärendeprocess till styrelsen och övriga nämnder (RS/220044)
- Reglementen för Regionstyrelsen samt respektive nämnd
- Delegeringsförteckning för Regionstyrelsen, 220101
- Delegeringsförteckning för Hälso- och sjukvårdsnämnden, 220101
- Delegeringsförteckning för Kollektivtrafiknämnden, 220101
- Delegeringsförteckning för Regionala utvecklingsnämnden, 220101
- Delegeringsförteckning för Kultur- och bildningsnämnden, 220510

Intervjuade funktioner

- Nämndsekreterare för Regionstyrelsen
- Nämndsekreterare för Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Nämndsekreterare för Regionala Utvecklingsnämnden
- Nämndsekreterare för Kollektivtrafiknämnden
- Nämndsekreterare för Kultur- och bildningsnämnden
- Jurist, rättsenheten
- Kanslidirektör, kanslienheten

Bilaga - Index stickprov

RS/220916	Upphävandebeslut Covid 19
RS/212825	Lokalanpassning för byte av multilabb i Torsby
RS/221806	Ansökan till Etikprövningsmyndigheten
RS/211281	Pumpstation vid CSK, försäljning av mark
RS/221889	Val av representanter till ersättare för övervakningskommittén regionalfondprogram
HSN/222794	Kostnadsfri mässlingvaccination till vuxna nyanlända
HSN/223932	Vårdvalsansökan fysioterapi, Hammarö Fysioterapi AB
HSN/222340	Godkännande av biobanksavtal
HSN/221741	Begäran om utlämnande av journalkopior
HSN/220226	Remiss – Nationellt register över blodgivare och plan för ökad kapacitet
KTN/220065	Beslut om färdbevis för ukrainska flyktingar
KTN/220028	Inbjudan om att söka statlig medfinansiering år 2023
KTN/220004	Representation, inbjudningar och konferenser - 2022
KTN/220195	Samråd för detaljplan Edane 1:317 samt del av Edane 1:322 - Edanesågen
KTN/210302	Samråd – Planförslag av detaljplan för Norra Zakrisdal, Karlstad kommun
RUN/220218	Ansökan från Coompanion Värmland om projektmedel till Förstudie Mikrofond
RUN/220125	Ansökan från Torsby kommun om projektmedel till Förstudie Finnskogen utveckling
RUN/210475	Samråd gällande ändringar i riktlinjer för statsstöd till bredband
RUN/210471	Ansökan från Glava Energy Center om projektmedel Utveckla hållbart energisystem
RUN/220296	Ansökan om företagsstöd
KBN/210433	Ansökan Samproduktionsmedel kort- och dokumentärfilm – Whiskey & Zombies
KBN/210245	Funktionsrätt – Ansökan om verksamhetsbidrag Autism och aspbergerföreningen
KBN/220277	Ansökan om bidrag inom kulturområdet – projekt Tidstrollet - DEMO
KBN/200118	Ansökan utvecklingsbidrag – Region Värmland; Bibliotek som demokratisk arena
KBN/220250	Ansökan om bidrag – projekt Värmlands Vikingating

Revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument som på uppdrag av fullmäktige ska granska styrelsens och nämndernas verksamhet samt presentera en revisionsberättelse. I Kommunallagen fastslås att revisorerna bland annat ska granska:

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Om räkenskaperna är rättvisande, samt
- Om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Vidare genomför revisorerna fördjupade granskningar inom områden där det finns betydande risker som kan medföra allvarliga konsekvenser.

Region Värmlands revisorsgrupp består av sju revisorer som utses av Regionfullmäktige. Revisionen biträds av sakkunniga vid regionens egna revisionskontor samt av upphandlade revisionsbyråer.

Information om revisionen och revisionsrapporter hittar du här: [Revision - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se/revision)
